

Kemiska skador

Gäller för: Ögonkliniken

Faktaägare: Karin Ylvén
Cristin Holm

Klassifikation/prognos ischemiska skador (Roper Hall)

Grad	Prognos	limbal skada	konjunktival skada
I	mkt god	0 klockslag	0 %
II	god	< 3 klockslag	< 30 %
III	god	> 3 - 6 klockslag	> 30 - 50 %
IV	god-garderad	> 6 - 9 klockslag	> 50 - 75 %
V	garderad-dålig	> 9 < 12 klockslag	>75 < 100 %
VI	dålig	hela limbus	100 %

AKUT BEHANDLING

- **SKÖLJ!!** Omedelbart spolning med BSS (balanserad saltlösning)/Ringer acetat
- Svag stråle minst 3 l under 30 min. Om lindrigt status nog tillräckligt med minst 1 l under 15 min.
Skölj även vid termiska skador, nedkylning.
Mät pH med indikator, skölj tills neutralt (pH 7,5).
- Noggrann och riklig sköljning. Lyft på ögonlocken. Lokalbedöva. Plocka bort fasta partiklar.

Fortsatt behandling

Spec **antidoter**: Se nedan!

(kontroll av visus och tonus om möjligt).

Grad I till II:

1. Tårersättningsmedel (utan konserveringsmedel = sine cons). T ex hyaluronsyra (Ocutears, Oxygal).
Alla droppar som ges under behandlingen bör helst vara konserveringsmedelsfria!
2. Dilaterande droppar (cyclopentolat x 2, alt atropin, ej neosynephrin).
3. Antibiotikasalva: Terracortril med Polymyxin B eller Kloramfenikolsalva x 3 (spec om epitelskada).
4. Smärtstillande v b (paracetamol)

Grad III till IV – *inläggningsfall*:

Vid **ischemi > 1/3 + epitelfdefekt + grumlig kornea; fullbehandling enl PM-**
 (ev efter kontakt med *korneaspecialist*)

tårersättningsmedel + mydriatika + antibiotikasalva +

5. Ev antidot.
6. Topikala steroider: Opnol x 12 första dagarna, därefter x 8-3. Behandling med Prednisolon kan övervägas vid mkt allvarliga skador.
7. C-vitamin Brustabl. (tabl. Ido-C) 6 g/dygn.
8. Tabl. Doxyferm 100 mg, 2 tabl första dagen, därefter 1 tabl. Dagl.
9. Serumdroppar.
10. Vid tryckstegring: T. Diamox 250 mg x 2 vid tonus >30, ögondroppe Trusopt x 2 vid tonus <30.

Fortsatt behandling

- Daglig kontroll av status!
- Amnionhinna.
- Glasstav, scleralring
- Amnionhinne-/stamcellstransplantation

Specifika antidoter (nedanstående 3 antidoter finns på akutmott):

1. EDTA-lösning 0,74% vid stänk av KALCIUMHYDROXID/CEMENT.	Droppas
2. KALCIUMGLUBIONAT, vid stänk av FLUORVÄTESYRE. 10 ml injektionsvätska 9 mg/ml + 100 ml NaCl 9 mg/ml. Vid kraftig exponering:	3 - 4 droppar varannan timme i ett dygn. Spolning först med utspädd kalciumglubionatlösning: 50 ml injektionsvätska 9 mg/ml + 500 ml NaCl 9 mg/ml, därefter droppas denna lösning.
3. MAKROGOL 400, ögonsköljvätska 33%, vid stänk av Fenol	Spolning 15 min, upprepas och varvas med vanlig spolning

Ämne	Typ	Finns i	Behandling	Antidot	Antidot finns
Kalciumhydroxid	Svagt alkalisk Partiklar fastnar	Murbruk Cement	Spola Plocka bort	EDTA-lsg 0,74 %	Akuten
Natriumhydroxid	Starkt alkalisk Starkt frätande	Avloppsrens Starka rengöringsmedel Kautiksoda	Spola	Ingen	
Ammoniak ammoniumhydroxid	Starkt alkalisk Hög penetration	Rengöringsmedel Målartvätt Gödningsmedel	Spola	Ingen	
Magnesiumhydroxid	Svagt alkalisk OBS! Innehåller en massa andra substanser Värmeskador	Fyrverkerier	Spola	Ingen	
Svavelsyra Myrsyra Ättiksyra Salpeter Saltsyra	Starkt frätande	Bilbatterier Rengöringsmedel i industrin	Spola	Ingen	
Fluorvätesyra	Syra Mycket giftig Snabb penetration Starkt frätande Nekroser	Glasslipning Mineralutvinnning Produkter av silikon och teflon	Spola	Kalciumglubionatlösning (se antidotschema)	Akuten
Fenol	Alkohol med neutralt pH Frätande Ger nekroser CNS- påverkan, lungödem mm	Tillverkning av plaster och lim. Nervblockad i sjukvård	Spola	Makrogol ögonskölj 33% (se antidotschema)	Akuten

Giltig fr.o.m: 2018-05-24
Giltig t.o.m: 2021-09-17
Identifierare: 49954
Kemiska skador

Vid upptäckt av felaktig information eller länk, vänligen meddela faktaägare.